

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Baptismo Infantum, qui nascuntur ab Infidelibus, parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Iure Baptismum differre posse, nonnulli docent, dum rationabilis causa subest: nec imminet mortis periculum *ut hie semper] supponimus*, nec forte in ea Diœcesi adsit peculiare præceptum.

a Ochag. **Ochagavia** *a differri posse* ait, *ad arbitrium prudentis*, cum non sit definitum ab Eccl^{esi}a, quo die sit conferendus: cavendum diff. 14. tamen esse, ne nimium sine causa differatur.

quætur Le- **Bartholomaeus b de Ledesma** ait, posse dif-
ferri in diem octavum, immo usque ad deci-
bapt. q. 14. mum, vel duodecimum. **Petrus de Ledesma c**
c Per. Led. censet quindecim, aut viginti dies differre es-
q. 7. de bap. se nimis, atque adeo mortale, sine urgenti
d S. Th. qu. causa.

66. art. 5. Ex his placitis elige tibi, quod probabilius
ad 4. ibidem in circumstantiis, in quibus casus occurrerit,
commen- apparebit.

tatores. **3.** Ad subjectum Baptismi pertinet, an
Suar. de Multi validè & licite simul, id est, per unicam
Sacra d. formam, (posito, quod singuli ablauuntur) ba-
23. sec. 3. ptizentur, vel unus à multis: sed quia hi sunt
Castrop. de casus rare praxis, videantur apud d. Docto-
bap. d. un. res: nobis sufficient, quæ de his diximus & su-
p. 9. à nn. pra.

14. Præterea, qua ratione sint baptizandi,
G. Hur- quando duo Gemelli ita juncti nascuntur; ut
rad. de bap. non apparat, sive una, an duas personæ, vel
d. 2. diff. 6. quando non apparat, vitamine habeat proles,
e Supra c. 1 an sit monstrum, alibi si diximus,

§. 5. à n. 33

f Lib. 1. in

Decal. c. 3.

§. 7. V. Ba-

p. 1. p. 1.

§. II.

De Baptismo Infantium, natorum ab Infidelibus.

I. Regula generalis. Licet nequeant, utro-
que parente refragante, Infantes Infidelium baptizari, ut mox dicemus num. 8. ba-
ptizari tamen possunt, altero ex parentibus
conscientiæ; etiam si haec sit Mater. Debet
tamen tunc puer tradi curæ Parentis consentientis.

Hæc regula colligitur ex jure g. & fulcitur
ratione, quia Religionis, & Filii bonum præ-
ferenda sunt Iusti, quo Pater potitur in Fili-
um. Et certè Gregor. XIII. ut refert Valentia
qu. 3 p. 3. h. decretiv aliquid fortasse difficilius, id est,
vers. ut baptizaretur Puer, quem Avus paternus
Quarto volebat baptizari, invita Matre Judæa.

g C. i. de

conver.

Infidel.

h Val. d. 4.

qu. 3 p. 3.

vers.

Quarto

dico.

2. Hinc primo possunt baptizari Infan-
tes, qui longissime absunt à parentibus Infidelibus, & amplius ad eos transmitti non pos-
sunt. Ita i. Scotus, & k Caeranus.

3. Hinc Secundo, non licet baptizare In-
fantes invitatis Tutoribus Infidelibus, quando
illí sunt parentibus orbati, quia ex jure natu-
rali Tutores succedunt Patri, quando eos Pa-
ter constituit, scilicet eidem Patri, ex codem Ju-
p. 68. art. 10.

4. Quando autem Tutores Jure civili
sunt constituti, iidemque subjecti sunt Prin-
cipi Christiano, possunt prædicti Infantes
baptizari, etiam Tutoribus hujusmodi invi-
tatis, quia tunc Princeps postea privare potesta-
te illos Tutores, eamque sibi assumere, vel
alteri Tutori Christiano dare, & consequen-
ter Infante baptizare. Curare tamen tunc
Princeps debet, ut puer ab Infidelibus sep-
aretur, ne periculum subeat deserendi fidem, ut
notat l. Hurtadus.

5. Hinc Tertio, Infantes Filii Hæretico-
rum m possunt, invitatis parentibus, baptizari,
quia eorum parentes, utpote per Baptismum
subditæ Ecclesiæ, possunt cogi ad servandæ o-
mnia præcepta Naturalia, Divina, & Ecle-
siastica, quare cogi possunt ad servandum
præceptum hoc de Baptismo: Si tamen adsit
periculum subvertendis, debebunt ab illis a-
velli Filii.

6. Si unus tantum ex dictis Hæreticis
parentibus sit baptizatus, idem dic, quia in
hoc sati est, si alteruter ex parentibus sit sub-
ditus Ecclesiæ, positque ab illa cogi.

7. Sed quid agendum, si ejusmodi Infans
non possit à parentibus Hæreticis separari?

Respondit Suarez n tunc non esse bapti-
zandum, ne scilicet grave damnum potius
Infans suscipiat à parentum consilio, quam
emolumenntum à Baptismo. At Layman o pu-
rat baptizandum esse, quia dictum pericu-
lum incertum est: nam fortasse puer morie-
tur ante usum rationis; & quando erit ætate
grandior, facilius revocabitur ab infidelitate,
cum primum sciet se Sacro Baptismate con-
signatum. Utrusque probabiliter ratiocina-
ri, merito pronunciat p. Leander.

8. Hinc Quarto, Infantes parentum Inf-
idelium, qui parentes sui juris sint, nec ullo
modo subjecti Principibus Christianis, non
possunt, parentibus utrisque invitatis, baptiza-
ri. Ita

a Sua. de ri. Ita Suarez dicens nullum Theologum se
Sac. d. 25. invenisse, qui contrarium doceret, cuius dicti
sec. 3. ini- ratio illa nobis sufficiat, quod nunquam id
tio. confuevit fieri ab Ecclesia, immo in Sacris b
G. Hur- Canonibus prohibuit, ne, parentibus invitatis,
tad. de Bap. baptizarentur Infantes Infidelium, solum ci-
d. 3. diff. 4. viliter subiectorum Ecclesiae.
initio.

9. Excipio, e si quando infans prævidere-
b C. Majo- tur moriturnus, tunc enim non est morale pes-
res de Bap. riculum, quod parentes eum revocent à fide,
C. Ind. nec aliud sequitur incommodum, si caute, ut
eodem supponimus, Baptismus ipsi, parentibus no-
c G. Hurt. lenti bus, conferatur. Addit autem Castropo-
de Bap. d. 4 laus, d in extrema vicinæ mortis necessitate,
diff. 4. V. etiam si timeas à Patre ægrè id ferendum, &
observan- Filium Sacrilegii, & facilitatibus, si forte vi-
dum, ci- xerit, contaminandum, adhuc posse te, illum
tans Vasq. baptizare; nam si poteris, illum separabis à
C. Co- Patre, si non poteris, ipsi Patri imputabuntur
minch. ea sacrilegia, non tibi, qui ab illa necessitate
d Castrop. Baptismatis excularis.

d. un. de 10. Dixi autem modo (nullo modo sub-
Bap. p. 6. n. jecti) & Sacri Canones dixerunt, (solum ci-
16. vilater subiectorum Ecclesiae.) Nam, si paren-
tes sunt Mancipa, seu verè servi Christiano-
e Durand. rum, potest e Dominus baptizare eorum in-
& Vasq. fantes Filios, invitatis parentibus, siquidem
quos cit. G. servi magis sub cura Domini sunt, quam sub
Hurt. Parentum.

l. e. diff. 5. 11. Addunt aliqui, Principes Christianos
posse baptizare Infantes Turcarum, quam-
vis nondum Mancipa, etiam parentibus re-
pugnantibus, quia sicuti aduersus illos; dicti
Principes justum bellum gerere, eosdemque
occidere, propriisque bonis spoliare possunt,
ita, & eorumdem filios ab ipsis avellere, ut
certè post Baptismum facere oportebit, eof-
que in Fidei Mysteriis instruere. Rectè igitur
Doctores citati rejiciunt f' Sotum dicentem,
non licere Domino eo solo fine separare par-
vulum à Patre, ut ille baptizeretur.

g Vasq. & 12. Denique bone advertit hic g Vasq: Ju-
Sotus apud dæos, in Terris Christianorum degentes non
G. Hurt. i. esse servos, sed concives: quare cum eorum
e. versic. Infantibus non erit agendum, nisi eo modo,
sed quares. quo diximus numero 8. cum civiliter subje-
ctis.

13. Sed adhuc inquires, In casibus prædi-
ctis, in quibus possunt Domini baptizare
predictos Infantes, obliganturne?

Respondeo. Ita profecto per se loquendo,
sic dictante Charitate, seu Misericordia.

14. Dico tamen (per se,) excipere enim de-
bemus casum, quo quis excusaretur ab ali-
quo gravi incommmodo, quod ex ejusmodi
Baptimate conferendo sequeretur, judicio
prudentis Theologi expendendum.

15. Supersunt duæ practicæ difficultates,
licet minus frequentes, enodanda.

Quæri enim Primo potest, An, si dubite-
tur de usu rationis pueri, ipse autem Baptis-
mum depositat, in invito utroque Parente, An
inquam baptizari licet posset?

Respondeo, me de hac difficultate alibi h h Li. p. in
plene dixisse.

Decal. c. 7.

16. Quæri Secundò potest de eo casu, §. 3. Ve.
qui superioribus annis agitatus est Melitz in Baptismus,
nobilissimo Militum Hierosolymitarum n. 3. & +
concilio.

Inter divitem, & pinguem prædam, qua
semel prædictorum Militum Triremes portatæ
funt, dum strenuè, ut solent, prælantes, in-
gens Turcarum Navigium expugnarent, ad-
fuit Infans à manimis, adhuc Nutricis pen-
dens, Regio genere, ut dicebatur, enatus. Pa-
ter ergo, qui certè locupletissimus instructus
erat divitus, ut infortunii nuncium accepit,
per fidos Legatos Magnum memorati Ordini
Magistrum, oblato ingenti in redem-
ptionem pretio, exoravit, ut Infantem filium
suum Unigenitum, ut dicebat, remitteret ad
Patriam. Nam propter ea quæsitum fuit, an
licitè potuisse Infans ad Patrem insidem
remitti, cum certo ipius animæ irreparabili
decimento? Potuisse enim non remitti, jam
ex se patet.

17. Respondeo, Si mili hæc quæstio pro-
posita fuisset, affirmarem, esse probabile, lici-
tè potuisse remitti, (nam quid tunc dictum à
Theologis fuerit, profsus ignoro,) quia puto
esse probabile, Christianos posse licet redi-
re Infantes non baptizatos, accepto pietio à
parentibus oblato.

Primò propter majorem libertatem, & ho-
norem Religionis nostræ, & Baptismi rever-
tentiam.

Secundò, quia videretur Ecclesia uti me-
diis ferè violentis, & valde extrinsecis ad fi-
dem propagandam.

Tertiò efficacius, quia Infideles etiam re-
tinenter infantes Christianos captivos, si ipsis
negari suos Infantes, præsertim adeo ab illis
dem expeditos, expertarentur.

Quarto, quia Dominus subiret onus illos

D 2 alen-

alendi, & educandi, nec eos vendere reguliter posset, quo pacto essent magno sumptui, & labori iis, qui in illos dominium habent: Charitas vero non videtur cum tanto incommodo, & onere obligare, dum Infans a non est in extrema necessitate, hoc est, in articulo mortis constitutus. Quod si in hoc, ii, qui remittunt, videant cooperari cum peccato Infidelium Parentum, tamen excusantur, quia ex una parte vendere, seu restituere Parenti filium, non est res intrinsecè mala; & ex alia, satis praedicta incommoda videntem excusant, & sic mala sequentia merito solis parentibus Infidelibus imputantur.

b Suar. a.
Henr. Vafq. ali-
mox citan-
dum.
b Suar. b.
Henr. Vafq. ali-
mox citan-
dum.
c G. Hur-
quiturque
verf. Ita
tamen.
d Castrop.
de Bapt. q.
uni. p. 6. n.
20.

13. Quæ dixi, ex Suario b didici, aliisque. Cæterum non videtur hunc sententia e Hurtagus assentiri: absolutè enim edicit, ex Misericordia teneri Dominos, ad non restituidos Infantes Parentibus Infidelibus.

19. Post hæc scripta incidi in d Castrop. Bona. d. 2. laum, qui sic habet. Præterea Consuetudine de bapt. q. introductum est, sapè parvulos Saracenos. 2. p. 6. nu. 14. immò Hæreticorum, captivos vendi, & restitui Parentibus, nullo collato Baptismo, ne ab ipsis Catholicorum filii derineantur. end. d. 3. de cum gravi Apostasiæ periculo. bap. diff. 5

§. III.

1. Cum Adultus in Religionis electione sit maximè sui juris, posse, immò, & debere, quibus cunque contradicentibus, baptizari, nimis est certum: Solum igitur hic agamus de dispositione, quam ad Baptismum afferre is debet: quæ certè quatuor importat.

Primò, intentionem suscipiendo hoc Sacramentum.

Secundò actum faltem Attritionis, quo à se removeat obicem peccati.

Tertiò, cognitionem Mysteriorum Fidei. Quartò, similem cognitionem Praeceptorum, ab ipso deinceps servandorum.

Quoniam vero de primis duobus alibi dictum est faris libro 1. de Sacramento in genere, nunc breviter de Tertiò, & Quartò aliquid delibemus.

2. Quoad Tertium ergo. Extra mortis articulum esset mortale, Adultum aliquem baptizare, vel se sincere baptizari, nisi pro sua capacitate cognitionem habeat Mysteriorum Fidei; nam ea debet credere, juxta illud Marth. 11. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit. At credi non potest id, quod ne- scitur.

3. Ea vero, quorum cognitione necessaria est, sunt, Quid Deus sit unus, & Trinus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. Quod idem Filius Dei, ut nos salvaret factus sit homo, mortem sit passus, resurrexit, vivatque nunc gloriosus in Cœlo, venturusque sit in Mundi fine, præmium aeternum, hoc est, beatam vi- tam Bonis, & Fidelibus redditurus, aeternam pœnam Malis: ad quam beatam vitam perse- nire non possumus, sine fide, & absque obser- vantia Praeceptorum Christi. Quæ omnia debet Adultus credere, tanquam à Deo, qui fallere, nec falli potest, revelata. Debet item credere per baptismum se obtentum grati- am, & amicitiam Dei: ut nimis sciens, & prudens, se faltem ad attritionem disponat, illamque velit. Rectè autem nota Quintana venias e in intentione Baptismum suscipiendo involvi hoc ultimum; intentione e- c Quint. de bap. fin. Baptismi effectus, id est, amicitia seu recon- ciliatio cum Deo nullo modo cognoscere- tur.

4. Quoad Quartum. Quia quilibet ten- tur scire obligations sui status, & professio- nis, ideo debet baptizandus, tum Praeceptorum Decalogi, tum Ecclesia, faltem in gene- re, cognitionem habere. Quare qui extra ne- cessitatem baptizat Adultum sine horum in- structione, peccat mortaliter, ut fusè docet Sanchez. f

5. Quamvis autem tantummodo praedi- ca fuit pro suscipiendo baptismo necessaria, tamen urgeat instructor, ut Baptizandus sciat alia Mysteria, sciatque Symbolum Aposto- licum, Orationem Dominicalem, Salutatio- nemque Angelicam, & decem Praecepta, alia- que, quæ de Praecepto scienda sunt a Fidelibus, quæque enumerat ibidem Sanchez, & nos breviter collegimus libro 1. in Decal. c. 1. §. 1. Nam posse susceptum Baptismum facile ne- gligi deinde solet horum notitia.

6. Dixi nu. 2. & 4. Extra necessitatem, mor- tisque periculum, in necessitate enim, sine pra- dicto-

f Sanc. lib.
2. in De-
cal. c. 3. n.
24. fine.